

سؤالات تستی درس دوازدهم تاریخ یازدهم انسانی

۱- خلافت عباسیان تا چه زمانی دوام آورد و کدام تحول سرنوشت جهان اسلام را تحت تأثیر قرارداد؟

- ۱) یورش مغولان به بغداد و قتل آخرین خلیفه عباسی - شکل گیری خلافت فاطمیان در شمال آفریقا
 ۲) یورش مغولان به ایران و قتل آخرین خلیفه مروانی - شکل گیری خلافت عباسی در شمال آفریقا
 ۳) شکل گیری خلافت فاطمیان در شمال آفریقا - یورش مغولان به ایران و قتل آخرین خلیفه عباسی
 ۴) شکل گیری خلافت فاطمیان در شمال آفریقا - یورش مغولان به بغداد و قتل آخرین خلیفه مروانی
- ۲- کدام یک از شخصیت های زیر، در عظمت و شکوفایی کم نظیر معماری ایران در دوره تیموری نقش برجسته ای داشت؟

- ۱) بایسنقر ۲) امیرعلیشیر نوایی ۳) خواجه رشیدالدین فضل الله ۴) گوهرشاد بیگم
- ۳- در زمان شاهرخ و جانشینانش، کدام شهر به یکی از کانون های علمی و فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد؟

- ۱) نیشابور ۲) سمرقند ۳) بخارا ۴) هرات
- ۴- کدام گزینه را می توان مهم ترین پیام اجتماعی و مذهبی هجوم مغولان به ایران دانست؟
- ۱) یکپارچه کردن ایران از نظر سیاسی و جغرافیایی و مذهبی
 ۲) روابط گسترده مذهبی و فرهنگی با اروپا و همسایگان
 ۳) گسترش تصوف و تشیع و پیوند روزافزون میان آنها
 ۴) رسمی شدن مذهب شیعه در حکومت های ایلخانی و تیموری

۵- کدام مورد جزء نتایج مسلمان شدن مغول ها برای ایرانیان نیست؟

- ۱) حکومت ایلخانی ماهیت ایرانی - اسلامی یافت و موجب شد که مردم نسبت به آنها احساس بیگانگی کمتری بکنند.
 ۲) باعث شد که ایلخانان مغول تابعیت خان بزرگ را کنار گذاشته و در اداره امور خود مستقل شوند.
 ۳) نفوذ و قدرت ایرانیان در دربار ایلخان و اداره حکومت بیش از پیش افزایش یافت.
 ۴) زمینه برای بازسازی ایران و انجام اصلاحاتی در امور سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فراهم آمد.

۶- طبق نوشته‌ی جوینی، اولاد و احفاد چنگیز خان مغول چه مذهبی را اختیار کردند؟

۱) اسلام، نصاری، اصنام، شمنی

۲) اسلام، بت پرستی

۳) مسیحی، شمنی، بودایی

۴) اصنام، نصاری، بودایی

۷- در دوران پس از هجوم مغول به ایران، پیروان مذاهب و فرق اسلامی، چه اقداماتی انجام دادند؟

۱) اهل تسنن، شیعیان و صوفیان اختلاف و رقابت گذشته‌ی خود را کنار گذاشتند.

۲) اهل تسنن و صوفیان با یکدیگر متحد گشته و علیه شیعیان به جنگ و اختلاف پرداختند.

۳) کلیه مذاهب و فرق اسلامی به‌خصوص اهل تسنن، شیعیان و صوفیان علیه یکدیگر به رقابت و

اختلاف پرداختند.

۴) طریقت‌های صوفی، ارتباط خود را با کلیه مذاهب اسلامی به‌خصوص اهل تسنن و شیعیان قطع

کردند.

۸- چه عاملی موجب شد مردم در دوره ایلخانان مغول، نسبت به این حکومت احساس بیگانگی

کمتری کنند؟

۱) انجام اصلاحات کشاورزی و توسعه‌ی زراعت توسط ایلخانان مغول

۲) کوشش علمی و فرهنگی اندیشمندان ایرانی به تشویق حکومت ایلخانان و توسعه‌ی علمی ایران

۳) اسلام آوردن مغولان

۴) انتخاب وزرا و دولت‌مردان ایرانی در دولت ایلخانان

۹- با، نفوذ و قدرت ایرانیان در دربار ایلخانان مغول و اداره حکومت بیش‌ازپیش افزایش یافت.

۱) انجام اصلاحاتی در امور سیاسی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی

۲) کوشش‌های علمی و فرهنگی خواجه نصیرالدین توسی

۳) با ساختن مدارس مساجد و خانقاه‌های بی‌شمار

۴) با مسلمان شدن مغول‌ها

۱۰- هنر..... و در عصر ایلخانی و تیموری رونق و رشد به سزایی داشت این هنر تلفیقی از

سنت‌های نقاشی و بود.

۱) سفالگری - بافندگی - مغولی - ایرانی

۲) معماری - نقاشی - هندی - چینی

۳) فلزکاری - نگارگری - ایرانی - هندی

۴) نگارگری - نقاشی - ایرانی - چینی

۱۱- کدام مورد شاهنامه‌ی مصور مربوط به دوره‌ی ایلخانان مغول می‌باشد؟

- ① دموت ② بایسنقری ③ گرشاسبی ④ فردوسی

۱۲- کدام شاهنامه از فاخرترین شاهنامه‌های مصور شده در عصر تیموری می‌باشد؟

- ① دموت ② فردوسی ③ منصوری ④ بایسنقری

۱۳- از ویژگی‌های مهم معماری این دوره، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود.

- ① سلجوقیان ② صفاریان ③ ایلخانان و تیموریان ④ غزنویان

۱۴- در دوره‌ی فرمانروایی ایلخانان کدام نوع شعر در ایران متداول بود؟

- ① غزل و قصیده‌سرایی ② مثنوی و چکامه

- ③ شعر حماسی و شاهنامه‌سرایی ④ ترجیع‌بند و مسمط

۱۵- از امیران دوره ایلخانان و و از وزیران این دوره به زبان و ادب فارسی توجه جدی داشتند و شاعران و ادیبان را تشویق می‌کردند.

- ① شاهرخ - آلف بیگ میرزا - خواجه غیاث‌الدین پیر احمد خوانی

- ② الجایتو - بایسنقر میرزا - فخرالدین محمد

- ③ شاهرخ - سلطان حسین بایقرا - امیر علیشیر نوایی

- ④ تیمور - شاهرخ - حسام‌الدین امیرحسین

۱۶- به زبان و ادب فارسی توجه جدی داشتند و

کدام دانشمند دوره ایلخانان در عرصه فعالیت‌های علمی چون ریاضیات، نجوم و پزشکی، نقش مهمی داشت؟

- ① امیر علیشیر نوایی ② عبدالملک کندی

- ③ خواجه نصیرالدین توسی ④ خواجه غیاث‌الدین پیر احمد خوافی

۱۷- کدام ریاضیدان دوره تیموری، عدد پی را با دقتی کم‌نظیر و نیز مقدار دقیقی برای سینوس یک درجه حساب کرد؟

- ① حکیم عمر خیام ② فارابی ③ غیاث‌الدین جمشید کاشانی ④ سهروردی

۱۸- در کدام گزینه مقایسه‌ی درستی بین عناصر فرهنگی حکومت‌های ایلخانی و تیموری انجام گرفته است؟

- ۱) میزان و کیفیت تولید کتاب‌های مصور در دوره‌ی ایلخانی، کمتر از دوره‌ی تیموری بود.
 - ۲) معماری ایران در ابتدای هر دو دوره، به دلیل ویرانی‌های بسیار با رکود مواجه شد.
 - ۳) در دوره‌ی ایلخانی، شعر و شاعری نسبت به دوره‌ی تیموری رونق بیشتری داشت.
 - ۴) در هر دو دوره، خراسان مرکز اصلی هنر نقاشی و نگارگری ایران بود.
- ۱۹- فاخرترین نمونه‌ی شاهنامه‌ی مصور شده (بایسنقری) در دوره کدام دولت در ایران خوشنویسی و مصور گردید؟

- ۱) آل‌بویه ۲) ایلخانی ۳) صفوی ۴) تیموری
- ۲۰- شاهنامه‌ی معروف و مشهور دموت، از شاهنامه‌های مصور، کدام حکومت در ایران است؟
- ۱) سلجوقیان ۲) ایلخانان ۳) صفویان ۴) تیموریان
- ۲۱- بسیاری از دانشمندان متواری در برابر هجوم مغول، پس از بازگشت به ایران در کدام مرکز علمی به فعالیت پرداختند؟

- ۱) رصدخانه‌ی سمرقندی ۲) شب‌غازان ۳) رصدخانه‌ی مراغه ۴) کتابخانه‌ی هرات
- ۲۲- در کدام گزینه، مقایسه‌ی درستی بین عناصر فرهنگی حکومت‌های «ایلخانی» و «تیموری» انجام گرفته است؟

- ۱) میزان و کیفیت تولید کتاب‌های مصور در دوره ایلخانی، کمتر از دوره‌ی تیموری بود.
 - ۲) معماری ایران در ابتدای هر دو دوره، به دلیل ویرانی‌های بسیار با رکود مواجه شد.
 - ۳) در دوره ایلخانی، شعر و شاعری نسبت به دوره‌ی تیموری رونق بیشتری داشت.
 - ۴) در هر دو دوره، خراسان مرکز اصلی هنر نقاشی و نگارگری ایران بود.
- ۲۳- کدام مورد، از ویژگی‌های دوران حکومت جانشینان شاهرخ در ایران است؟
- ۱) قلمرو تیموریان به مناطق شرقی ایران محدود شد.

- ۲) خان‌زادگانی از خاندان چنگیز بر سر کسب قدرت به رقابت و درگیری پرداختند.
- ۳) اصلاحات گسترده‌ای در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و حقوقی انجام گرفت.
- ۴) چهار دهه تشنج سیاسی و نابسامانی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران تا زمان قدرت‌گیری ایلخانان ادامه یافت.

۲۴- با هجوم مغولان به ایران، پیروان مذاهب و فرق اسلامی (تسنن‌ها، شیعیان، صوفیان) به کدام روش روی آوردند؟

۱) با حمایت خواجه نصیر توسی، نفوذشان در دربار گسترش یافت.

۲) به تبلیغ اسلام در بین آنان روی آوردند.

۳) با فرق اتحاد اسلامی، علیه مغولان قیام کردند

۴) متحد و یکدل برای مسلمان شدن مغولان تلاش کردند.

۲۵- کدام شخصیت با تجمع دانشمندان متواری در برابر هجوم مغولان، در مرکز علمی رصدخانه مراغه، زمینه فعالیت‌های علمی آنان را هموار کرد؟

۱) امیر علیشیر نوایی

۲) خواجه نصیرالدین توسی

۳) عطا ملک جوینی

۴) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی

۲۶- شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا بایقرا که پشتیبان و مشوق جدی هنر و هنرمندان بود، چه نام داشت؟

۱) حمدالله مستوفی

۲) قوام الدین شیرازی

۳) امیرعلیشیر نوایی

۴) عطا ملک جوینی

۲۷- در نتیجه‌ی کوشش‌های کدام شخصیت، تشیع در زمان ایلخانان در ایران گسترش یافت؟

۱) ایلخان غازان

۲) خواجه نصیرالدین توسی

۳) عطا ملک جوینی

۴) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی

۲۸- هنر نگارگری در روزگار جانشینان تیمور، در کدام یک از شهرهای ایران گسترش ویژه‌ای یافت؟

۱) خراسان

۲) اصفهان

۳) قزوین

۴) کرمان

۲۹- شاهنامه مصور مشهور به دموت، از دوره‌ی کدام سلسله در ایران به یادگار مانده است؟

۱) زندیان

۲) صفویان

۳) تیموریان

۴) ایلخانان

۳۰- کدام مورد، از ویژگی‌های شاهنامه‌ی مشهور بایسنقری است؟

۱) فاخرترین نمونه‌ی شعر فارسی در عصر تیموری است.

۲) با تشویق و حمایت امیر علیشیر نوایی، تهیه شد.

۳) به دستور نوه‌ی تیمور، خوشنویسی و مصور شد.

۴) در کتابخانه سمرقند نگاشته شده است.

۳۱- به ترتیب، کدام یک از آثار زیر تألیف عطا ملک جوینی و خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی، از مورخان مشهور عصر مغول می باشد؟

- ① تاریخ جهانگشا، جامع التواریخ
② احسن التواریخ، تاریخ گزیده
③ جامع التواریخ تاریخ جهانگشا
④ تاریخ گزیده، احسن التواریخ

۳۲- در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش، کدام شهر به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه های بزرگ و هنرمندان نامدار به یکی از کانون های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد؟

- ① مشهد
② سمرقند
③ هرات
④ بخارا

۳۳- کدام مورد زیر، از جمله تحولات مهم دوران ایلخانی و تیموری محسوب می شود؟

- ① گسترش مدارس و مساجد در این دوران ها
② رشد قابل توجه تصوف و طریقت های صوفیانه
③ رشد آیین ساده ی موسوم به شمنی در میان مغولان
④ بازسازی ویرانی هایی که توسط هجوم چنگیز خان به ایران انجام گرفته بود.

۳۴- کدام شهر، به عنوان کانون بزرگ علمی - هنری تیموری شناخته می شد و فاخرترین نمونه ی کتاب مصور آن دوره، کدام اثر است؟

- ① هرات - شاهنامه ی بایسنقر
② اصفهان - شاهنامه ی بایسنقر
③ هرات - شاهنامه ی دموت
④ شیراز - شاهنامه ی دموت

۳۵- کدام مورد زیر، از جمله ویژگی های معماری عصر تیموری نیست؟

- ① ایجاد بناهای عظیم

- ② ساختن ایوان و منارهای بلند

- ③ تزیین ساختمان ها با گچ بری و کاشی کاری

- ④ ارتباط مراکز پر رفت و آمد شهری با یکدیگر از جمله مسجد و بازار

۳۶- در عصر تیموریان، کدام علوم از اقبال بیشتری برخوردار بودند؟

- ① ریاضیات و نجوم
② علوم پزشکی
③ فلسفه و عرفان
④ معارف دینی

۳۷- فاخرترین نمونه‌ی شاهنامه‌ی مصور شده در عصر تیموری کدام است؟

- ① شاهنامه‌ی بایسنقری ② شاهنامه‌ی دموت
③ شاهنامه‌ی مظفری ④ شاهنامه‌ی ابومنصوری

۳۸- نویسندگان کتب «تاریخ جهانگشا» و «تاریخ گزیده» به ترتیب از راست به چپ کدام افراد هستند؟

- ① عطا ملک جوینی - حمدالله مستوفی
② محمد بن خاوندشاه - عطا ملک جوینی
③ محمد بن علی شبانکاره‌ای - رشیدالدین فضل‌الله همدانی
④ حمدالله مستوفی - حافظ ابرو

۳۹- نامورترین نقاش عصر تیموری چه نام داشت؟

- ① رضا عباسی ② کمال‌الدین بهزاد ③ سلطان محمد ④ جنید

۴۰- تلاش‌های کدام شخصیت عالی‌قدر موجب گسترش تشیع در ایران دوره‌ی ایلخانی شد؟ در زمان شاهرخ تیموری کدام شهر به یکی از کانون‌های علمی و فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد؟

- ① خواجه رشیدالدین فضل‌الله - سمرقند
② خواجه رشیدالدین فضل‌الله - هرات
③ خواجه نصیرالدین طوسی - سمرقند
④ خواجه نصیرالدین طوسی - هرات

۴۱- یکی از بادوام‌ترین دانشگاه‌های دنیای اسلام توسط فاطمیان در بنیان نهاده شد و برای آنکه بتواند نقشی همچون داشته باشد کتاب‌های زیادی تهیه و در اختیار مشتاقان علم قرار گرفت.

- ① الازهر - بغداد - بیت الحکمه - دارالعلم
② اقمَر - بغداد - دارالعلم - بیت الحکمه
③ الازهر - قاهره - دارالعلم - بیت الحکمه
④ اقمَر - قاهره - بیت الحکمه - دارالعلم

۴۲- در مورد دین و آیین مغولان، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید

الف) مغولان در آغاز پیرو آیین موسوم به شمنی بودند که زیر نظر روحانیانی با عنوان برهمن اداره می‌شد.

ب) پیروان این آیین مجموعه‌ای از مظاهر طبیعت را می‌پرستیدند.

ج) به خدای بزرگ اعتقاد نداشتند و بت می‌پرستیدند.

د) اقوام مغول نسبت به مسائل دینی چندان تعصبی نداشتند و با پیروان دین‌های دیگر با ملایمت برخورد می‌کردند.

۱ ص - غ - ص - غ ۲ ص - ص - غ - غ ۳ غ - ص - غ - ص ۴ ص - ص - ص - غ

۴۳- در ارتباط با ایلخانان مسلمان، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

الف) تکودار، پسر هلاکو خان، نخستین ایلخان مسلمان به شمار می‌رود.

ب) تکودار پس از آنکه به حکومت رسید مسلمان شد و نام اسلامی احمد را برای خود برگزید.

ج) خواجه نظام الملک طوسی نقش زیادی در به قدرت رسیدن وی داشت.

د) تکودار در دوران کوتاه فرمانروایی خود، نتوانست نقش مؤثری در سیاست داخلی و خارجی به نفع مسلمانان انجام دهد.

۱ ص - ص - غ - غ ۲ ص - غ - ص - غ ۳ ص - غ - غ - غ ۴ ص - ص - ص - غ

۴۴- در ارتباط با تلاش بزرگان ایرانی برای مسلمان شدن مغولان، گزینه صحیح را مشخص کنید

الف) کدام ایلخان مغول به دین اسلام رهنمون شد؟

ب) وی ایلخان مغول بود.

ج) در چه سالی وی به اسلام گروید؟

د) وی نام اسلامی را بر خود نهاده بود و اسلام را اعلام کرد.

۱ تکودار - پنجمین - ۶۹۰ ق - احمد - دین رسمی

۲ ارغون - ششمین - ۶۸۳ ق - سعید - دومین دین رسمی

۳ غازان خان - هفتمین - ۶۹۴ ق - محمود - دین رسمی

۴ الجایتو - چهارمین - ۶۸۱ ق - حمید - بعد از شمن دین رسمی

۴۵- در قرن نهم هجری به تدریج تغییر و تحول چشمگیری در فعالیت طریقت‌های صوفی به وجود آمد. از یک سو و از طرفی دیگر

۱) فرمانروایان و مقام‌های سیاسی و نظامی مشایخ را مورد تکریم قرار دادند - املاک فراوانی نذر خانقاه شد

۲) صوفیان به تشیع گرایش بیشتری نشان دادند - برخی از طریقت‌ها مانند صفوی وارد سیاست شدند.

۳) پیروان و مریدان طریقت کثرت پیدا کردند - مشایخ صوفی تمکن مالی و اقتصادی زیادی پیدا کردند.

۴) مردم زیادی به تصوف و رفتن به خانقاه روی آوردند - طریقت‌های صوفیانه‌ی بزرگی ظهور کردند.

۴۶- در ارتباط با هنر و معماری در دوران ایلخانان و تیموریان، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید:

الف) قلمرو پهناور مغول‌ها از آسیا که از چین تا اقیانوس اطلس بود، دارای پیشینه فرهنگی و هنری پیشرفته‌ای بود. ب) در نتیجه فتوحات مغول، زمینه‌ی مناسبی برای شکوفایی هنر در دوران ایلخانان و تیموریان فراهم شد.

ج) مراکز فرهنگی در شهرهای مراغه، مشهد، نیشابور به وجود آمد.

د) کتابخانه‌های عظیم در شهرهای مراغه، تبریز، شیراز، هرات و سمرقند تأسیس شد.

۱) ص - ص - غ - غ ۲) غ - غ - ص - ص ۳) غ - ص - غ - ص ۴) ص - غ - ص - غ

۴۷- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) هنر نگارگری در عصر تیموری در دوره‌ی چه کسانی گسترش یافت؟

ب) گسترش هنر نگارگری در کدام منطقه ایران بیشتر از سایر نقاط بود؟

ج) در این دوره کدام ویژگی در شاهنامه و دیوان‌های شعری افزایش پیدا کرد؟

د) فاخرترین شاهنامه در عصر تیموری کدام مورد است؟

۱) تیمور و نوادگانش - اصفهان - قطع بزرگ - دمو

۲) شاهرخ و بایسنقر میرزا - خراسان - مصور کردن - بایسنقری

۳) شاهرخ و حسین میرزا بایقرا - فارس - استفاده از رنگ و طلا - فردوسی

۴) ابوسعید و نوادگانش - کرمان - مصور کردن - منصوری

۴۸- در ارتباط با معماری در عصر تیموری، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید
الف) تیمور با گردآوردن معماران بزرگ در سمرقند، به عمران و آبادی پایتخت خود همت گماشت.

ب) معماری ایرانی در دوره‌ی شاهرخ و غازان خان به عظمت و شکوه کم‌نظیری دست‌یافت.

ج) مسجد گوهرشاد مشهد، توسط گوهرشاد بیگم همسر شاهرخ ساخته شد.

د) سرشناس‌ترین معماران این دوره قوام‌الدین و غیاث‌الدین شیرازی و کمال‌الدین بهزاد بودند.

۱ ص - غ - ص - غ ۲ غ - ص - غ - ص ۳ ص - ص - غ - غ ۴ غ - ص - ص - غ

۴۹- به ترتیب آثار معماری ارگ علیشاه در تبریز - مسجد بی‌بی خانم سمرقند - رصدخانه‌ی سمرقند - گنبد سلطانیه - رصدخانه‌ی مراغه مربوط به کدام یک از امیران دوران ایلخانان و تیموریان می‌باشد؟

۱ هولاکوخان - غازان خان - تیمور - شاهرخ میرزا - گوهرشاد بیگم

۲ ابوسعید - تیمور - آلف بیگ میرزا - الجایتو - هولاکوخان

۳ غازان خان - الجایتو - تیمور - شاهرخ میرزا - آلف بیگ میرزا

۴ تیمور - شاهرخ میرزا - ابوسعید - غازان خان - الجایتو

۵۰- کدام عوامل موجب شد که بعد از هجوم مغولان، به تدریج شرایط برای احیای فعالیت‌های علمی و آموزشی در ایران فراهم آید؟

۱ تأثیر تخریب و تعطیلی مدارس، کتابخانه‌ها و مساجد و رکود علمی و ادبی

۲ تشکیل حکومت ایلخانان و گرایش مغولان به اسلام و افزایش قدرت سیاسی وزیران ایرانی

۳ فعالیت آزادانه پیروان مذاهب و فرق اسلامی و طریقت‌های صوفیانه‌ی بزرگ

۴ ایجاد زمینه برای بازسازی ایران و انجام اصلاحاتی در امور سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

۵۱- از آثار تاریخی دوره ایلخانان و تیموریان می‌توان از تاریخ جهانگشا نوشته‌ی جامع التواریخ اثر و کتاب تألیف حمدالله مستوفی را نام برد.

۱ عطا ملک جوینی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی - تاریخ گزیده

۲ شرف‌الدین عبدالله بن فضل‌الله شیرازی - شرف‌الدین علمی یزدی - ظفرنامه

۳ محمد بن خاوندشاه - محمد بن علی شبانکاره‌ای - تاریخ وصاف

۴ لطف‌الله خوافی - عبدالواسع شامی - زبدة التواریخ

۵۲- به ترتیب کتاب‌های تاریخ و صاف - تاریخ بناکتی - ظفرنامه - زبده التواریخ از آثار تاریخی عصر ایلخانان و تیموریان، نوشته‌ی چه کسانی هستند؟

- ① محمد بن علی شبانکاره‌ای - میرخواند - شرف‌الدین علی یزدی - کمال‌الدین سمرقندی
 ② کمال‌الدین عبدالرزاق سمرقندی - شرف‌الدین علی یزدی - میرخواند - محمد بن علی شبانکاره‌ای
 ③ میرخواند - فخرالدین ابو سلیمان ابوالفضل بناکتی - محمد بن علی شبانکاره‌ای - حمدالله مستوفی
 ④ شریف‌الدین عبدالله بن فضل‌الله شیرازی - فخرالدین ابو سلیمان ابوالفضل بناکتی - شرف‌الدین علی یزدی -

شهاب‌الدین لطف‌الله خوافی

۵۳- در ارتباط بارونق علوم در دوره ایلخانان و تیموریان، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید:
 الف) امیر علیشیر نوایی با تجمع دانشمندان متواری در برابر هجوم مغول، در مرکز علمی رصدخانه‌ی مراغه، زمینه‌ی فعالیت‌های علمی آن‌ها را هموار کرد.

ب) در عصر تیموریان علوم مختلف رونق داشتند به‌ویژه علوم نجوم از اقبال بیشتری برخوردار بودند.

ج) مراکز علمی و کتابخانه‌های شهرهای هرات و سمرقند در زمان جانشینان تیمور بسیار فعال بودند.

د) این مراکز علمی، طالبان علم را از سراسر ایران به خود جذب می‌کردند.

- ① ص - ص - غ - غ ② غ - غ - ص - ص ③ غ - غ - ص - غ ④ غ - ص - غ - ص

۵۴- کتاب مجمع الانساب نوشته کیست؟ مربوط به کدام دوره است؟ درباره‌ی چه موضوعی است؟ و به چه کسی تقدیم شده است؟

- ① محمد بن علی شبانکاره‌ای - ایلخانان - تاریخ عمومی ایران - سلطان ابوسعید
 ② شرف‌الدین عبدالله بن فضل‌الله شیرازی - تیموریان - تاریخ دوره مغول - الجایتو
 ③ شرف‌الدین علی یزدی - سلجوقیان - تاریخ بعد از اسلام - سلطان سنجر
 ④ خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی - غزنویان - اشعار حماسی - محمود غزنوی

۵۵- خاوران نامه نوشته کیست؟ درباره‌ی چه موضوعی است؟ مربوط به کدام دوره است؟ جزء کدام نوع از سبک‌های ادبی است؟

- ۱) حمدالله مستوفی - جنگ‌های مغولان - ایلخانان - تاریخ بعد از اسلام
 - ۲) ابن حسام خوسفی - جنگ‌های حضرت علی (ع) - ایلخانان و تیموریان - منظومه‌های حماسی
 - ۳) نوری اژدری - هجوم مغولان به ایران - تیموریان - تاریخ عمومی ایران
 - ۴) احمد تبریزی - فتوحات چنگیز خان - ایلخانان - منظومه‌های حماسی
- ۵۶- چند مورد از عبارت‌های زیر، درباره ویژگی‌های فضای دینی عصر تیموری به‌درستی بیان شده است؟
الف) اختلاف و تفرقه بین پیروان مذاهب و فرق اسلامی، در این دوره افزایش یافت.
ب) مدارس، مساجد و خانقاه‌های بسیاری ساخته شد.

- ج) نفوذ مذهب شیعه به حدی رسید که تیمور و جانشینان به این مذهب گرویدند.
د) شیعیان و صوفیان با محدودیت‌ها و سخت‌گیری‌های زیادی مواجه بودند.
- ۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۵۷- کدام عبارت‌ها درباره‌ی شعر و ادبیات در دوره‌ی تیموری صحیح هستند؟

- الف) شعر و شاعری گسترش فراوانی در میان مردم عادی داشت.
ب) امیر علیشیر نوایی، وزیر این سلسله و از شعرای این دوره بود.
ج) شاهرخ تیموری از شاهانی بود که شاعران و ادیبان را همه گونه پشتیبانی و تشویق می‌کرد.
د) تخریب و تعطیلی مدارس و کتابخانه‌ها در حمله‌ی تیمور، فعالیت‌های ادبی در ایران را برای مدتی کند و متوقف ساخت.

- ۱) ب - ج - د ۲) الف - ب - ج ۳) الف - ب - د ۴) الف - ج - د

۵۸- چه عاملی در زمان مغولان باعث شد که پیروان دین‌های گوناگون در میان آنان به تبلیغ دین خود پردازند و در دوره ایلخانان به دنبال کوشش‌های علمی و فرهنگی چه کسی، تشیع در ایران گسترش یافت؟

- ۱) اختلاف اهل تسنن شیعیان و صوفیان - خواجه نصیرالدین توسی
- ۲) اختلاف اهل تسنن شیعیان و صوفیان - خواجه نظام الملک توسی
- ۳) تسامح و تساهل دینی مغولان - خواجه نصیرالدین توسی
- ۴) تسامح و تساهل دینی مغولان - خواجه نظام الملک توسی

۵۹- چند مورد از موارد داده شده نادرست است؟

(الف) در دوره ایلخانان به ویژه به دنبال کوشش های علمی و فرهنگی خواجه نظام الملک، تشیع در ایران گسترش یافت.

(ب) تیموریان در مسائل دینی متعصب بودند و در دوره آن ها پیروان مذاهب مختلف مورد آزار و اذیت تیمور و جانشینان او قرار می گرفتند.

(ج) هنر نگارگری در عصر ایلخانی و تیموری رونق و رشد بسزایی داشت و این هنر در دوره بایسنقر میرزا در سراسر ایران و به ویژه در خراسان گسترش یافت.

(د) شهر هرات در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش، به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد.

① دو ② یک ③ هیچ کدام ④ سه

۶۰- هر یک از موارد زیر مرتبط با کدام اثر است؟

(الف) فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری

(ب) این کتاب در رابطه با تاریخ عمومی ایران است و به سلطان ابوسعید مغول تقدیم شده است.

(ج) این کتاب تألیف ابن حسام خوسفی و در رابطه با جنگ های حضرت علی (علیه السلام) می باشد.

① شاهنامه دموت، تاریخ و صاف، خاوران نامه

② شاهنامه بایسنقری، مجمع الانساب، خاوران

نامه

③ شاهنامه بایسنقری، مجمع الانساب، ظفرنامه

④ شاهنامه دموت، زبده التواریخ، ظفرنامه

WWW.20SHOO.IR